

ALFÖLDI UJSÁG

Magyarországon minden csütörtök és vasárnap — Előfizetési ára: Egy hónapra 18 korona — Egyes példányok ára 2 korona Telefonszám 15

Alföldi Ellenzék
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Dr. VAJDA ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Kiss Balint-utca 10
Magánhirdetések árszabás szerint — Nyilvántartási költségek és bírói ítéletek soronként 10 korona

Esik

vagy emelkedik a korona zürichi árjegyzése, azt lesik megat szivszorongva azok, akik az értékpapír árhullámozásában keresik vagyoni gyarapodásukat. Május hónap elején még 2'85 ön jegyezték a koronát s két héten belül előbb csak két-három ponttal esett a korona értéke, míg csütörtökön 2.50 en állott vasárnapra lezuhant 2'30 ra, a hétfői jegyzéssel pedig elászállott 25 ponttal 2.05 re. Természetes, hogy mindenki izgatottan kereste annak okát, hogy miért zuhan le egyszerre ugyszólván máról holnapra a korona tőzsdei jegyzése ilyen szokatlanul nagy arányokban. Hegedüs pénzügyminiszter azt mondja ugyan, hogy ezt csak a spekuláció idézi elő, mert magába véve a koronánk belső értéke javult és mindinkább javulni fog, de azért a tőzsdei áresések mellett nem haladhatunk el megjegyzés nélkül. A magunk részéről a korona zürichi árjegyzését sohasem tartottuk irányadónak a korona értékének megállapítására s többször kimutattuk azt, hogy a Zürichben jegyzett korona nem fedti annak valóságos értékét, mert a spekuláció jóval kisebb belső értéket tulajdonít a magyar koronának, mint amennyivel az a valóságban rendelkezik.

Meg kell azonban állapítanunk, hogy Hegedüs pénzügyminiszter egy kissé elszámitotta magát Akármennyire spekulációnak tartja is most a korona áresését, mégis a tőzsdei árhullámozáshoz igazította pénzügyi politikáját. Ha csakugyan annyira függetlenítte volna magát a külső behatásoktól és magára hagyta volna a tőzsdei spekulációt, ugya legelső köteleessége az lett volna, hogy figyelembe véve a mintegy három hónappal ezelőtt fennállott piaci árszintet, megvalósította volna sürgősen a maga pénzügyi politikáját, a magas árak mellett, kiróta volna kíméletlenül az adókat és az így befolyt igen nagy jövedelemből mindjárt ki is fizethette volna az állam

adósságát. Ha ugyanis a mezőgazdasági termény és állatárakat vesszük — mintahogy Magyarországon ezt kellett venni irányadónak — akkor például egy választási malac ára 2000 korona volt s ha akkor az összes mindenféle jogcímen kirótt adó 80 százalékát tette volna is ki, akkori magas árak melletti adókirovásnak, még mindig maradt volna az adófizetőnek egy olyan 20 százalékos, melyből bőségesen fedezhetné volna mindenemű magánjellegű adósságait és kiadásait. Ma azonban, amikor a választási malac ára 120 korona körül ingadozik még ha csak 20 százalékot vonunk is le, akkor is alig marad 100 koronája az állattartónak s ezzel szemben az ipari cikkek ára bár csökkent mutatott, de aránytalannul kisebb mértékben, mint a mezőgazdasági termények és a valuta újabb ingadozása folytán az ipari cikkek emelkedése ismét várható Természetes amit a sertésekről mondtunk az csak egy kiragadott példa, amelyik éppugy vonatkozik a többi állatok áraira is, ami végeredményben jellemzi a mezőgazdaság helyzetét.

A két hónappal ezelőtt fogana natosított adó kirovások körülbelül fedezték volna Magyarország államadósságának legnagyobb részét. Hegedüs pénzügyi politikájának hívei ezzel szemben ezt a kifogásokat hozhatják fel, hogy az entente nem elégedett volna meg a mi rossz pénzügyünkben felajánlott adósság fizetéssel. Amde ugyanakkor kézen fekvő válasz ezekre a kifogásokra, hogy a mi rossz pénzügyi helyzete tünket az a gyalázatos és hívány béke idézte elő, amit ránk erőszakoltak. Ha tehát az antant jobb pénzt akar, akkor juttassa abba a helyzetbe adósságát, Magyarországot, hogy határai kifizetésével csak ugyan jobb is legyen a vagyoni mérlegünk. Ismételjük, nekünk ma sem érdekünk, hogy míg adósságaink kifizelve nincsenek a saját bőrünkre, a saját kárunkra javuljon meg a korona mesterségesen lerontott árfolyama.

Felszabadul a gabona forgalma.

Hétesztendő óta kisebb nagyobb mértékben, de állandóan le volt kötve a föld terménye: a gabona. A háború alatt a Haditermény, a háború utáni időben pedig a GOK rendelkezett a közlelmézési miniszterium in'enciói alapján a mezőgazdasági terményekkel. Ezen leköltőség igen súlyosan érintette a gazdasági életet, de megberitotta a kereskedelmet és mezőgazdasági ipart, elsősorban pedig a leghiresebb magyar ipart: a malom üzemet. Végre a háború kitörése után hét esztendővel a minisztertanács a szabad gabonaforgalom álláspontjára helyezkedett Közlelmézési részleteket nem tudunk még, de ugyilátszik, hogy a gabona szabad forgalma csak úgy volt megoldható, hogy a kormány részére a malmok biztosítják a szükséges mennyiséget.

A közlelmézési miniszteriumban hosszabb ideig tárgyalták ezt a kérdést, amely tárgyaláson a Molnár Egyesület megbízásából a malom érdekeltség és a közlelmézési miniszterium között kötendő szerződés-tervezetet Bugyi Antal, a Zsoldos R.-T. vezérigazgatója terjesztette elő. Az előterjesztett tervezet lényege az, hogy a földmivelőktől semmi címen gabonát el nem vesznek, hanem szabadforgalomban vásárolja be az állam a neki szükséges mennyiséget. Mindenesetre jól eső tudat az, hogy az első és igen fontos lépést a szabadforgalom felé egy szentesi ember kezdeményezésére tette meg a kormány s bizonyára ez a megoldás egyformán hasznos lesz a közönségre, az államra és a malomérdekeltségre nézve is.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET tudatja a gazdaközönséggel, hogy **Junius hó 1-én nyitja meg árubeszerző és értékesítő szövetkezetét** a Kossuth tér 5 szám alatti székházában, ahol kapható és megrendelhető minden a mezőgazdasági termeléshez nélkülözhetetlen gép, eszköz és mindennemű gazdasági szükségleteket ott szerezzék be.

Ujdonságok.

Tudósítónk telefonjelentése.
Budapest, július 1.

Nemzetgyűlés ülése.

Budapest. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 kor nyitotta meg Rakovszky elnök. A költségvetés vitáát folytatták, melynek első szónoka Rassay Károly volt. Nem volt szándéka felszólalni, mert az ellenzék szónokai kifejtették azokat az okokat, melyek arra készítették az ellenzékot, hogy egy táborba tömörüljenek. Nem hagyhatja azonban szó nélkül azt, hogy a kormányelnök ahelyett, hogy a Ház színe előtt válaszolna megtörtént felszólalásokra, egy magánclubb helyiségben a fehér asztal mellett teszi meg politikai nyilatkozatait. Szemére veti a kormánynak, hogy nem rendelkezik a nemzetgyűlés többségének bizalmával éppen úgy, mint ahogy az előző kormányok sem a többségből alakultak. Nagyatádi Szabó István nélkül egyáltalában a kormányok meg sem tudtak volna alakulni. A jelenlegi kormányt is épp mint az előző kormányokat, egyszerűen rá oktrojálták a parlamentre. Szeretne végre olyan nyilatkozatot hallani a kormánytól, melynek a kormány csakugyan ura is és azt betartja. Jellemző Bethlen István miniszterelnökre és kormányára, hogy a nemzetgyűlés 90 százaléka kárhoztatja a kivételes intézkedések fentartását és ennek dacára a kormány még mindig rágaszkodik az ezen idejéig multa rendszabályokhoz.

A háború már befejeződött 1918. októberében. Ides-tova 3 esztendeje lesz ennek s ennek dacára nem a rendes törvények alapján ítélkeznek. Még mindig érvényben van a gyorsított eljárás, állnak az internálási táborok, ahova nem rendszeres bírói eljárás, hanem csupán egyoldalú közigazgatási intézkedések alapján kerültek az emberek, ahol hosszú hónapokon keresztül gyakran ártatlanul szenvednek. Beszéli a cenzuráról, szavá teszi, hogy IV. Károly melé szolgálattételre kirendelték Pallaviciny Gyula követségi tanácsost. Kérdezi, hogy mi van a 140 millió bécsi pénzzel a Benický Ödön által újabban felvetett milliós elszámolásokkal s követeli, hogy a legfelsőbb számvevőszéktől ezeknek az elszámolására egy szakértőt rendeljenek ki.

A Tisza bűnpör.

Budapest. A Tisza bűnpör mai tárgyalásán folytatták Schreiber Ernő h. főkapitány kihallgatását. Azután dr. Molnár Imre h. államtükért hallgatták ki, aki azt vallotta, hogy egy ízben beszélt Vágóval, aki neki eldicsekedett, hogy ő a Tisza gyilkosa. Elnök elrendeli a szembesítést és a tanu szemébe mondja Vágónak, hogy a fentieket tőle hallotta. Hamzéli László tanut hallgatják még ki, mely után elnök elrendeli Vágó kivételését a teremről illetlen viselkedése miatt, ugyanakkor kijelelti az elnök, hogy a további tárgyalásokról kizárja. Schwarz Ferenc tanut hallgatják még ki, aki elmondja, hogy

Csernyáktól hallotta, hogy Tiszát egy Horváth Szanovita nevű kalona gyilkolta meg.

Zürich. A tőzsde megnyitáskor a koronát 245 el jegyezték.

Budapest. Politikai körökben úgy tudják, hogy a nemzetgyűlés szünete július 1-ig tart. Az ősszel fontosabb törvényjavaslatokat leír-gyalják és csak ezután kerül a sor a nemzetgyűlés feloszlására.

Budapest. Az Est kiadóhivatala hitelrontás címén 1 millió korona erejéig kártérítési keresetet indít a Stephaneum nyomda ellen, ahol a rendőrségi megállapítás szerint az Est újság készült, amelynek tartalma nem csak sértő volt az Est lapvállalatára, de egyszersmind nagymértékben rontotta a hitelét is.

Jönnek az új adók.

Az adósróf megint csavarodott egyet s bizony ma holnap már nem lesz semmi, a mire adó ki nem vetnének. Ha valamikor, úgy most nem szabad panaszkodni az adó kirovása ellen, mert hiszen minden fillér adóbevétele Magyarország meg erősítését célozza. A jövedelem adó, hadinyereség és vagyonadó után Hegedüs pénzügyminiszter egy új adóokrétát terjesztett be a nemzetgyűléshez, amelyben az őrleési, állatforgalmi, cukorrépa forgalmi és általános forgalmi adó kivételéről hoznak törvényt. Mindenesetre a leg súlyosabb adók ezek lesznek, mert ez mindenkit sújt kivétel nélkül. Az őrleési adó egyúttal gondoskodás is akar lenni arról, hogy az ellátatlanok ne maradjanak gabona nélkül, miután egyébként a szabad forgalom a gabonára nézve életbe lép. A malomba vitt gabona őrleése után 15, a darálás, vagy egyéb feldolgozás után 12 százalékot vonnak le. A tulajdonképeni adó, ami az államnak jut ebből 7, illetve 5 százalék. Senkinek sincs jogában a törvény életbeléptetése után kézi erővel hajtott malmot, vagy őrő gépet használni.

A második adó a cukorrépa vételük ki kézpénzben 2 százalékos erejéig, ami bizonyára a cukor árat fogja egy kicsit megemelni. Nagy jelentőségű az állatforgalmi adó is. Minden olyan állat után, amelyik csak marhalevéllel ruházható át, 3 százalékot kell adó fejében fizetni. Az állatforgalmi adót a vásárló fel köteles fizetni, de ezért az eladó is felelős. Ez az adó sújtani fogja végeredményben nem csak az állat tartókat, akikről igyekezni fognak a kereskedők az adó erejéig olcsóbban vásárolni, de előreláthatólag kivetik az adóösszeget azok akik lerótták a forgalmi adót végző sorban a huszofogyasztó közönségre is, drágábban mérve nekik a húst, vagy a zsírt.

A negyedik az általános forgalmi adó. Ha véletlenül kimaradt volna valaki az adófielés alól, úgy

ez az adó utólról azokat is. Általános forgalmi adó alá esik ugyan is mindenki, aki belföldön az őstermelőktől különböző bármilyen önálló bevétel elérésére tevékeny részt fejt ki. Az adó alapja az adóköteles által szállított áru, valamint az általa végzett munka fejében kapott összeg. Nem tekintik a törvény önálló keresési tevékenységnek és nem róható meg adóval az, aki bár, vagy szolgálati viszonyban köti a munkaejét a munkaadó számára. Az általános forgalmi adó 1 százalékot tesz ki. Az új adók július 1-én lépnek életbe.

Fiatalok bűnkrónikája.

Az Orosházi Friss Újság három bűnesetét közöl, melynek szereplői mind fiatalok. Jellemző a mai fiatalság nevelésére, amide az esetek szereplőinek életkora 8 évestől 16 évig terjed.

Furfangos, korát megszegyenítő módon, csaváros észjárással csalt ki egy 8-9 éves gyerek kölcsönképpen egy kerékpárt és azután elűnt a kerékpárral együtt. Szepe Ferenc 16 éves villany szerelő tanonc panaszkolta a detektíveknél, hogy a tulajdonát képező kerékpárt egy 8-9 évesnek látszó gyermek a lakásán növényről azzal csalta ki, hogy neki 6 kölcsön adta. A biciklis gyereket azóta sehol sem találják. A detektívek a nyomozást megindították és már nyomon is vannak. A bicikli körülbelül 1300-1500 korona értéket képvisel.

Tegnapelőtt délután a Szentestől Orosháza felé haladó vonatra Szentetornyán innen valaki egy követ dobott. A követ az egyik ablakot találta, azt bezúzta, mellyel 100 korona kárt okozott. Az állomásfőnökség a további dobálás megakadályozása céljából a csendőröknek jelentette az esetet, akik hamarosan megállapították, hogy egy 12 éves kis fiú dobott követ a vonatra csupán csintalanságból. A csendőrök vallatták a gyereket, aki azonban annak dacára, hogy a dobást rá bizonyították, mindent tagad. A fiatalok bíróságánál jelentették fel a csendőrök.

Az utóbbi időben több panaszkodtak az Orosházi rendőrségen egy 16-17 éves csavargó ellen, aki a külterületen, de különösen az I. és II. kerület periferiáin szélhámoskodott. A furfangos gyermek államrendőrségi pótdetektívet járszott és ezzel a taseróval hivatalos arcom mevé 20-30 koronát előzetes lefizetése után megengedte a meséjének feült polgároknak, de különösen asszonyoknak, hogy háziállataikat az utcán lege elhessék. A szépreményű ifjút tegnap a rendőrség őrizethe vette, azonban a fiú álhatalosan tagad.

Eladó ház. Árpád utca 44 számú ház eladó. Ertekezni lehet a fenti szám alatt. 887

Vass Sándornak az Alsóréten 4 hold szénakaszálója kiadó. Érkezni lehet II. Széchenyi utca 121 szám alatt.

Molnár Antal mezősnak a Nagynyomáson 113. szám alatt másfél házföldje tanyaépülettel együtt eladó. 911

Kicsi gyermek mellé megbízható, közepeskoru, magános nő adának keresztek. Petőfi utca 16 913

Eladó föld.

20 kis hold első rendű külsőcséri kaszáló eladó Felvilágosítás nyerhető Dr. Csukermann Andor ügyvédi irodájában.

Tehenet tartásra vállalko a tej hasznáért. Érkezni lehet Daru utca 14 szám alatt. 917

Jégszükségletét

el ne felejtse még a napokban bejelenteni a

Zsoldos rt.-nál.

Előjegyzési iverk a részvénytársaság minden üzlethelyiségében és telepén rendelkezésre állnak. 903

Bajomi

szabóműhelye Zrinyi-utca 13. szám alatt van. 789

Szép kiállítású villanyuzster, asztali lámpák, edényfűtékek és különféle háztartási dolgok, fehéművek, valamint javított szép sertések eladók IV. Mentő utca 14 sz. alatt. 900

Épület, részben cserepes, részben zsindeyes eladó. Ugyan ott ablakok, ajtók és egy vas íromány láda jutányos áron eladók. Érkezni lehet Kiss Bálint utca 10 szám alatt. 825

Jókerban levő 5 db, nagy spaletos ablak, 2 üzletajtó és üzleti kirekat vas szárnyakkal jutányos áron eladó. Központi szálloda Orosháza. 851

Dohánypalán'a minden mennyiségben kapható Pászti Istvánnál Alsóréten 207 szám alatt. 899

Egy fenyőfa ajtó — szobához való — eladó. Megtekinthető Simonyi Ernő-utca 8 szám alatt. 895

Agyat és diványt megvétele, vagy használatra keresek. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 898

Brüll Ferenc

áruháza a Piac-téren (Harrisház) IIII nagy IIII

árengedménnyel

árusítja vászon, kanavész, festő és karton férfi és női

ruhaszöveget

és mindenféle kendőt. Mindenkinek érdeke az áruraktárt megtekinteni vételkötelezettség nélkül. 848

Buzavásárlás, deszka, palló, épület- fa és mész eladás

minden méreletben, kifogásalan száraz minőségben.

Portland cement eladás!

Érkezni lehet a Körösvideki Ipari és Áruforgalmi Részvénytársasággal. — Irodahelyiségek az —

Első Budapesti Gözmalmi

Részvény-Társaság

Szentesi telepén.

(Régi szőke-féle malom. — Vásárhelyi ut.)

„KORONA“

kávéház
terrasza

megnyilt.

Minden este cigányzenekar

Jó minőségű szövetből
férfi öltöny
mérték után 2000 K

Bajominál

Zrinyi-utca 13 szám alatt.

STELLA sütőpor

GUSTO vanillin-cukor
a legjobb

Gyár Budapest, VII. Rottenbiller-u. 46.

Kukorica

kapható:

Szántó Andor

gabonakereskedésben, Sarkadi
Nagy Antal-utca 20. szám.

Tüzelő-szén	200 korona
tűzifa, hasábos	130 „
„ tuskó	140 „
„ aprított	150 „

métermássánsként,

vasaló- (fa) szén 6 korona
kilónként

ZSOLDOS R.-T. Zsoldos és Sarkadi-telepén. Megrendeléseket felvevő a központi iroda is.

Az árú azonnal házhoz szállítatik.

Üzlet átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Molnár Sándor Bárá Harucker utca 33 szám alatt lévő cipész-üzletét átvettem. A megrendelőim és a nagyérdemű közönség szíves pártfogását továbbra is kerem

Gujdár Sándor
cipész. 539

Magános nő háztelendők vezetését vállalja megfelelő lakásért. Cim Kriató Nagy István utca 2 szám alatt. 862

SÜLDŐ kocék, melecok tartásra kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 883